

**ASPECTE PRIVIND LIVRAREA
MEDICAMENTELOR CU
PRESCRIȚIE LA DOMICILIU**

material documentar

Iunie 2022

Materialele elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Andra Andronic
Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

SITUAȚIA DIN ROMÂNIA	4
LIVRAREA MEDICAMENTELOR CU PRESCRIPTIE LA DOMICILIU ÎN UNELE STATE MEMBRE UE.....	5
FRANȚA	5
FINLANDA	6
GERMANIA.....	6
GRECIA	7
ITALIA.....	7
IRLANDA	9
SPANIA.....	11

Situația din ROMÂNIA

În anul 2020, în timpul pandemiei de Covid-19, medicul de familie [Adriana Mihalaș](#) și echipa „Cumpărături la ușa ta” (CLUT) au elaborat o procedură de procurare a medicamentelor cu rețetă, astfel încât pacienții vârstnici care nu se pot deplasa să își poată continua tratamentul. Procedura viza două categorii de persoane: bolnavii ale căror sisteme imunitare sunt grav afectate (în principal cazuri oncologice) și care au acces direct la email, precum și vârstnicii bolnavi care nu au o adresă de email pe care să o poată accesa și nici prieteni, familie sau vecini la care să poată apela.

Conform informațiilor puse la dispoziția cititorilor de Revista de Politici de Sănătate, pașii menționați în procedură sunt simpli și ușor de urmat. Medicul de familie ia legătura cu pacientul, evaluează starea și solicitările acestuia (în limita descrierilor făcute de acesta) și prescrie în format electronic rețeta, eventual și recomandările pe care le consideră oportune. Medicul trimite rețeta pacientului pe email sau acolo unde nu este posibil, direct farmaciei indicate de pacient, farmacie de unde acesta își procură, în mod curent medicamentele. Pentru transparență, în situațiile excepționale (de exemplu, pacient fără mail și aparținători), rețeta în format electronic va fi comunicată atât CASMB/ OPSNAJ/ CNAS, cât și Ordinului Farmaciștilor. Pacientul poate solicita ridicarea medicamentelor din farmacie utilizând serviciile oferite de cei peste 200 de voluntari, echipați corespunzător, instruiți GDPR și în comunicare directă cu pacientul, care au la dispoziție mijloace de deplasare rapidă, astfel încât rețetele să poată fi onorate și utilizate efectiv în beneficiul vârstnicilor.

Procedura descrisă mai sus urma a fi testată, pentru început, cu cei 40 de medici de familie din Policlinica Elias, urmând a fi extinsă în București și în județul Ilfov.

Tot în anul 2020, la Cluj, bolnavii cronici, care prezentau risc suplimentar de infectare cu noul coronavirus au beneficiat de sprijin dedicat din partea comunității. Fundația Comunitară Cluj și Asociația Medicilor de Familie au lansat campania [Cluj Help](#), în cadrul căreia persoanelor cu diabet, boli cardiovasculare sau respiratorii, le erau procurate și aduse acasă medicamentele necesare, în condiții de siguranță.

Voluntarii erau în contact permanent cu medicii, dar și cu pacienții cronici și transmiteau farmaciilor rețetele compensate. Apoi, asigurau atât procurarea cât și livrarea medicamentelor. Asigurarea medicamentelor este facilitată de faptul că rețetele puteau fi transmise electronic, între medicii de familie și pacienți, dar și către farmacii. În cadrul campaniei, voluntarii încercau să se adreseze farmaciilor pe care le preferau pacienții și unde apăreau deja în baza de date.

În martie 2022, a fost adoptată [Legea nr.65/2022](#) pentru completarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, procedându-se la introducerea unui nou titlu, titlul V¹, „**Asistența medicală mobilă**”, cuprinzând articolele 140¹—140²⁰.

Potrivit articolului 140¹, para.2, asistența medicală mobilă are ca scop furnizarea de servicii medicale, în regim mobil, în zone cu acoperire deficitară a serviciilor de sănătate, pentru prevenție și profilaxie, screeningul afecțiunilor medicale prevalente, control medical periodic, general și de specialitate, precum și **livrarea medicamentelor din programele naționale de sănătate, la domiciliu, atât pentru bolnavii cronici, cât și pentru pacienții cu patologii acute, beneficiari ai asistenței medicale în regim mobil.**

Serviciile de asistență medicală mobilă se acordă cu prioritate gravidelor, copiilor și altor categorii de persoane vulnerabile din zonele defavorizate care se confruntă cu lipsa cabinetelor de medicină de familie, a medicilor de familie sau a asistenților medicali comunitari.

Serviciile de asistență medicală mobilă sunt furnizate și persoanelor care nu sunt înscrise la medicul de familie, celor care nu au documente de identitate, copiilor, adolescentelor însărcinate și mamelor adolescente care nu au reprezentant legal, precum și persoanelor care nu au card de sănătate.

Potrivit articolului 140³ se specifică că asistența medicală mobilă se asigură de către medicii de specialitate împreună cu alt personal specializat și autorizat potrivit prevederilor art. 653 alin. (1) lit. a), cu sprijinul lucrătorilor sociali și asistenților medico-sociali ai organizațiilor neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul sănătății.

În conformitate cu prevederile articolului 140¹⁰, para. (3), în realizarea activităților de asistență medicală mobilă mai pot fi implicați: asistenți medicali comunitari, mediatori sanitari, paramedici, voluntari ai ONG-urilor de profil, asistenți sociali, consilieri din programele medicale.

LIVRAREA MEDICAMENTELOR CU PRESCRIPTIE LA DOMICILIU ÎN UNELE STATE MEMBRE UE

FRANȚA

Conform Codului de sănătate publică, eliberarea și livrarea la domiciliu a medicamentelor, produselor și obiectelor (reglementate în cadrul articolului [L4211-1](#)) către pacienții nedeplasabili, în special din cauza stării de sănătate, a vârstei sau a unei anumite localizări geografice este reglementată prin intermediul articolului [R5125-50](#).

Potrivit articolelor [L5125-25](#) și [R5125-51](#), persoanele autorizate să elibereze medicamente astfel sunt farmacistul titular sau directorul farmaciei, înlocuitorul titularului farmaciei, farmacistul asistent sau un student la farmacie înscris în al 3-lea an de studii și care a finalizat anterior primul stagiul în farmacie sau un farmacist tehnician. Distribuția de medicamente la domiciliu se efectuează într-un pachet sigilat, având numele, prenumele și adresa pacientului menționate și în condiții care garantează conservarea perfectă a medicamentelor și produselor de sănătate.

Livrarea la domiciliu este reglementată în cadrul articolelor [R5125-47 până la R5125-49](#). Farmacistul se asigură că instrucțiunile necesare pentru respectarea și înțelegerea corespunzătoare a prescripției medicale de către pacient sunt oferite în prealabil persoanei responsabile cu distribuirea, respectiv livratorului.

Potrivit articolului R5125-48, farmacistului trebuie să se asigure că transportul se efectuează cu respectarea cerințelor privind păstrarea corespunzătoare a medicamentelor, produselor sau obiectelor menționate în cadrul articolului L4211-1.

Informațiile mai sus prezentate pot fi consultate pe [site-ul](#) Ordinului național al farmaciștilor.

FINLANDA

În 2020, pe fondul pandemiei, [KANTA](#) informa pacienții cu privire la posibilitatea eliberării [online](#) de către farmacii a medicamentelor prescrise și livrarea la domiciliu. În caz contrar, pacienții puteau apela la ajutorul unei alte persoane în vederea ridicării medicației cu ajutorului cardului de sănătate (KELA) sau prin intermediul unei autorizări în cadrul serviciilor online Suomi.fi. De asemenea, pacienții erau sfătuiți, în cazul în care opțiunile prezentate mai sus nu puteau fi utilizate, să contacteze telefonic farmacia în vederea efectuării serviciului de livrare la domiciliu a medicației. Este specificat faptul că aceasta situație trebuie să rămână una cu titlu excepțional, iar pacientul în cauză poate solicita eliberarea de medicamente prescrise doar în nume personal. Totodată, se specifică, că pacientul poate contacta autoritățile locale în vederea ridicării din cadrul farmaciei a medicației și transportării prin intermediul unui asistent medical / îngrijitor municipal.

GERMANIA

[Ordonanța](#) Ministerului Federal al Sănătății privind abaterile de la prevederile Cărții a cincea a Codului Social, Legii farmaciei, Regulamentului de funcționare a farmaciilor, Ordonanței privind prețul medicamentelor, Legii privind stupefiantele și Ordonanței privind prescrierea stupefiantelor ca urmare a pandemiei de SARS- CoV 2 reglementează, printre altele, remunerarea temporară a farmaciilor privind serviciul de curierat. Astfel, farmaciile au primit o subvenție unică de 250 euro în vederea achiziționării de echipament de protecție pentru curieri. Până la 30 septembrie 2020, fiecare livrare/ per locație a fost remunerată cu 5 euro. De asemenea, farmaciile au putut face schimb în privința medicamentelor prescrise care nu erau disponibile, astfel încât pacienților să li se poată furniza medicamentele de care aveau nevoie într-o manieră nebirocratică, fără a fi necesară revenirea la medicul de familie, chiar și în cazul blocajelor de aprovizionare. Era permisă și livrarea unei cantități parțiale de medicamente la domiciliu bolnavilor cronici și a pacienților aflați în carantină sau izolare. Casele de asigurări nu puteau obiecta în privința facilitării schimbului simplificat de medicamente în momentul decontării cheltuielilor specifice farmaciilor. Autoritățile

competente erau abilitate să permită abateri de la reglementările farmaciilor în anumite cazuri individuale în vederea asigurării unei aprovizionări adecvate cu produse farmaceutice.

GRECIA

Pe fondul pandemiei de Covid-19, [municipalitatea Thessaloniki](#) a implementat un program de întraajutorare a grupurilor vulnerabile de cetățeni, intitulat „Help at Home”, care se desfășoară cu ajutorul Centrelor deschise de îngrijire pentru bătrâni (KAPI), care se află sub autoritatea administrației locale și beneficiază de finanțare de la bugetul de stat.

Beneficiarii serviciilor erau în mod special persoanele vârstnice, precum și cele nedeplasabile, care urmau să beneficieze de ajutor la domiciliu în privința efectuării cumpărăturilor necesare de la supermarket, emiterea prescripțiilor de medicamente de către medicii aparținând KAPI, precum și achiziționarea și livrarea la domiciliu a medicamentelor prescrise. De asemenea, persoanele în nevoie mai beneficiau de suport psihologic din partea psihologilor asigurați prin intermediul Primăriei Thessaloniki și din partea voluntarilor, precum și de acordarea de provizii zilnice de hrană în cazul în care se confruntau cu grave probleme financiare. Persoanele interesate se puteau adresa autorităților telefonic, call center-ul fiind deschis și sâmbătă.

ITALIA

Potrivit informațiilor furnizate de către [Serviciile de Asistentă Socială ale Primăriei din San Lazzaro](#), farmaciile municipale oferă cu titlu de serviciu gratuit livrarea la domiciliu a medicamentelor care beneficiază sau nu de prescripție medicală.

Serviciul de livrare se adresează următoarelor categorii de persoane:

- vârstnicilor cu vârsta de peste 70 de ani, care trăiesc singuri și/ sau care se afla în situații deosebit de dificile, fie din motive de sănătate, fie sociale;
- vârstnicilor de peste 65 de ani, aflați în îngrijirea municipalității la domiciliu;
- persoanelor cu handicap, care beneficiază de certificate care le atestă situația medicală.

Persoanele care doresc să acceseze acest tip de serviciu trebuie să completeze următorul [formular](#), disponibil în cadrul tuturor farmaciilor municipale. Cetățenii pot activa acest tip de serviciu chiar cu ocazia primei livrări de medicamente, în cadrul căreia responsabilul cu livrarea oferă spre completare și semnare formularul mai sus prezentat. Totodată, în cadrul primei livrări, va fi înmănat un card de înregistrare beneficiarului în vederea livrărilor viitoare. Utilizatorii serviciului pot suna la un număr de telefon gratuit, apelul fiind preluat de către un farmacist, care verifică dacă persoana este eligibilă în vederea primirii serviciului, precum și prescripția medicamentelor și activează serviciul. Voluntarii aparținând asociației [Pubblica Assistenza Croce Italia](#) (Bologna), ridică prescripțiile de medicamente direct de la domiciliul bolnavilor și achiziționează

medicamente în cele mai apropiate farmacii. Livrarea medicamentelor are loc între două intervale orare, respectiv 12.00-14.00 și 18.00-20.00, pentru persoanele înscrise în cadrul serviciului Pronto Salute. De asemenea, medicamentele pot fi livrate în maxim 3 ore de la solicitarea serviciului pe timpul nopții sau la sfârșit de săptămână, în cadrul serviciului de urgență. Lista farmaciilor municipale poate fi consultată [aici](#). În cazul comunității din San Lazzaro, serviciul de livrare achiziționează medicamente din cadrul farmaciilor din Bologna și din restul provinciei. Cetățenii trebuie să ramburseze contravaloarea chitanțelor/ medicamentelor la livrarea acestora de către persoanele care poartă uniformă și/ sau care pot fi identificate pe baza unui card special.

Încă din anul 2016, farmaciile aparținând [FederFarma](#) (Federația națională a proprietarilor de farmacii din Italia), au pus bazele serviciului de livrarea a medicamentelor la domiciliul vârstnicilor, bolnavilor cronici și persoanelor fără aparținători, beneficiind de patronajul Ministerului Sănătății¹. Persoanele interesate de acest serviciu se adresează la un număr de telefon gratuit (activ în zilele lucrătoare, de luni până vineri, între orele 9.00-18.00), furnizând operatorului toate informațiile necesare privind locația unde trebuie livrate medicamentele. Operatorul pune în contact persoana interesată cu cea mai apropiată farmacie, identificată prin intermediul unui program de geolocalizare. Persoana va comunica direct cu farmacistul privind obținerea prescripției medicale și livrarea medicamentului în cauză.

Pe fondul pandemiei de Covid-19, mai multe companii farmaceutice au susținut [livrarea de medicamente la domiciliu](#), în mod special a medicației distribuite prin intermediul farmaciilor din cadrul spitalelor și autorităților locale de sănătate (Azienda Sanitaria Locale/ ASL). De asemenea, mai multe farmacii, aparținând FederFarma, împreună cu Crucea Roșie Italiană, au colaborat în vederea livrării de medicamente la domiciliul pacienților. Serviciul de livrare de medicamente s-a dovedit neprețuit în cazul sprijinirii Serviciului Național de Sănătate, ajutând pacienții să-și continue tratamentul fără întreruperi chiar și în etapele cele mai critice ale pandemiei. Trebuie specificat că livrarea medicamentelor se efectuează de către servicii de curierat speciale, mai ales atunci când se transportă medicamente cu regim special (ex: care necesită temperatură scăzută). Serviciul de livrare se adresează vârstnicilor și suferinzilor de boli cronice, celor cu dizabilități precum și celor care prezintă numeroase comorbidități. Serviciul de livrare a medicamentelor la domiciliu susținut de către companiile farmaceutice nu se desfășoară în mod direct prin intermediul acestora, ci prin curieri specializați în transportul medicamentelor. Serviciul este activat prin intermediul medicului specialist, în acord cu farmacia unității spitalicești, de unde pacientul își ridică în mod normal medicația. În acest mod, medicul specialist poate identifica pacienții care au cea mai mare nevoie de acest tip de serviciu, personalizându-l în funcție de nevoile acestora. Majoritatea pacienților de peste 65 de ani, precum și cei aflați în izolare, au apelat la livrarea medicamentelor la domiciliu. Deși, serviciul de livrare a medicamentelor la domiciliu a apărut ca un răspuns la nevoile pacienților în timpul pandemiei de Covid-19, FederFarma și Crucea Roșie Italiană nu vor proceda la suspendarea acestui tip de

¹ <https://www.federfarma.it/Edicola/Comunicati-stampa/09-08-2016-12-19-02.aspx>

serviciu pe viitor, dovedindu-se o resursă pentru comunitate, mulțumită implicării medicilor și sistemului de sănătate. Se prefigurează astfel un scenariu viitor în cadrul căruia serviciul de livrare la domiciliu de medicamente eliberate pe baza de prescripție medicală s-ar putea transforma dintr-un răspuns într-o situație contingentă într-un serviciu stabil și continuu.

Din 2021, compania [Janssen Italia](#) a deservit pacienți provenind din 11 regiuni ale Italiei, desfășurând servicii de livrare a medicației orale și administrate subcutanat în mai multe zone terapeutice precum: oncologia, hematologia, imunologia, HIV și hipertensiunea arterială pulmonară. Compania Janssen utilizează în acest sens programul/ aplicația Janssen at your home 2.0, serviciul fiind realizat prin intermediul PHSE, o companie specializată în transportul și distribuția produselor farmaceutice (către spitale și domiciliul pacienților) la temperaturi controlate.

Alte link-uri utile:

<https://www.farmaciecomunaltorino.it/servizio/consegna-farmaci-a-domicilio/>
<https://farma7.it/2022/04/08/farmaci-a-domicilio-prorogato-laccordo-cri-federfarma/>

IRLANDA

În martie 2020, Autoritatea de reglementare în domeniul farmaceutic împreună cu Serviciul de sănătate informau asupra posibilității livrării la domiciliu a medicamentelor de către funcționarii publici și voluntari în cadrul unui Ghid care poate fi consultat [aici](#).

Documentul anunța că deși anumite farmacii oferă în mod obișnuit servicii de livrare, vor apărea, pe fondul pandemiei de Covid-19, noi astfel de servicii oferite prin intermediul organismelor publice, autorităților locale, serviciilor poștale (An Post), forțelor de poliție naționale (An Garda Síochána) și/ sau organizațiilor de voluntariat.

Astfel, voluntarii trebuie să respecte următoarea procedură cu privire la livrarea medicamentelor persoanelor aparținând categoriilor vulnerabile sau pacienților izolați în timpul pandemiei de Covid-19:

1. În fiecare farmacie, farmacistul supraveghetor este responsabil de existența și operaționalizarea procedurilor adecvate pentru furnizarea și livrarea în siguranță a medicamentelor.
2. Între farmacist și voluntar trebuie semnat un acord de confidențialitate.
3. Farmacistul se va afla în contact cu pacientul pentru a se asigura că acesta (sau îngrijitorul acestuia) are informații cu privire la utilizarea / depozitarea medicamentelor și gestionare corectă a deșeurilor de medicamente. Voluntarii responsabili cu livrarea nu pot oferi asemenea servicii în locul farmacistului.

4. Farmacia va oferi o oră estimativă de livrare pacientului și se va asigura că este cineva acasă în vederea primirii coletului.

5. Medicamentele vor fi ambalate într-o pungă sigilată, etichetată cu numele și adresa pacientului, care la rândul ei va fi introdusă într-o pungă mai mare, pe care sunt trecute numele și telefonul pacientului.

6. Farmacia se va asigura că păstrează o evidență a livrărilor, precum și o copie a registrului de livrare, care va fi înmănat voluntarului; fișa de înregistrare a livrării va avea o coloană suplimentară în cadrul căruia voluntarul să poată completa informații/note privind efectuarea livrării.

7. Farmacia va contacta telefonic voluntarul și va stabili un moment în care acesta să ridice medicamentele și să primească instrucțiuni de la farmacist.

8. Medicamentele trebuie livrate imediat pacientului după preluarea de la farmacie. Vor avea prioritate la livrare medicamentele care necesita refrigerare.

9. După ce voluntarul apelează telefonic pacientul, este efectuată livrarea medicamentelor la ușa pacientului.

10. Trebuie păstrată distanța de 2 metri între voluntar și pacient.

11. Pacientul trebuie să verifice lista de medicamente și să confirme că este destinatarul corect.

12. În cazul în care pacientul nu este găsit la domiciliu, se va proceda la returnarea medicamentelor către farmacie.

13. Voluntarul va confirma în cadrul foii de livrare și/sau e-mail către farmacie efectuarea livrării.

Pe de altă parte, farmaciile trebuie să utilizeze [Orientările](#) privind livrarea medicamentelor eliberate în baza rețetelor medicale și, totodată, trebuie respectați următorii pași:

1. Superintendentului și farmacistului supraveghetor le revine întreaga responsabilitate cu privire la adecvarea sistemului utilizat în raport cu tipul medicamentelor și integritatea lanțului de aprovizionare prin intermediul căruia vor fi livrate acestea.

2. Farmacistul asigură consilierea la distanță a pacientului - prin telefon sau Skype - privind utilizarea medicamentelor.

3. Trebuie instituite proceduri clare privind livrarea medicamentelor individualizate pe pacient. Farmaciștii trebuie să furnizeze informații clare voluntarilor pentru ca aceștia să-și poată îndeplini rolul în siguranță și cu eficiență.

4. În cadrul serviciului de livrare, trebuie respectate politicile, procedurile și cerințele de păstrare a fișelor de livrare.

SPANIA

În septembrie 2021, Guvernul Comunității Madrid a propus adoptarea unui nou cadru de reglementare regională cu privire la managementul și îngrijirea farmaceutică, care va înlocui vechile norme din 1999². Proiectul se afla în plin proces de dezbatere, documentele și parcursul legislativ putând fi consultate [aici](#).

Articolul 13, para.3 al proiectului de lege reglementează autorizarea farmaciștilor cu privire la “livrarea informată la domiciliul utilizatorilor” a medicamentelor prescrise în baza unei cereri din parte beneficiarilor și cu condiția ca aceștia să nu fie deplasabili. Modalitatea de eliberare de către farmacii a medicamentelor care urmează a fi livrate la domiciliu trebuie să respecte garanțiile de control și calitate cerute de reglementările cu privire la unitățile farmaceutice și personalul acestora.

Livrarea medicamentelor trebuie efectuată astfel încât produsele farmaceutice să nu sufere alterări sau scăderi ale calității. Serviciul de livrare a medicamentelor la domiciliu nu va implica adăugarea unui cost suplimentar la prețul medicamentelor. Metoda de livrare a medicamentelor va fi reglementată conform unui protocol stabilit de către Direcția Generală de Inspecție.

² <https://elglobal.es/farmacia/madrid-retoma-la-nueva-ley-de-farmacia-e-incluye-la-entrega-informada-a-domicilio/>